

Hrvatskoj iz kohezijske politike za razdoblje 2021.-2027. 8,767 milijardi eura

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Utorak, 29 Svibanj 2018 19:00

Objavljeno: Utorak, 29 Svibanj 2018 19:00

#EU#

Hrvatska bi u sklopu kohezijske politike u razdoblju 2021.-2027. trebala imati na raspolaganju 8,767 milijardi eura, izraženo u cijenama iz 2018. godine, a u tekućim cijenama, u kojima se u obzir uzima inflacija, 9,888 milijardi eura, objavila je Europska komisija.

U sadašnjem višegodišnjem financijskom razdoblju 2014.-2020. Hrvatskoj je stavljeno na raspolaganje 8,6 milijardi eura, izraženo u cijenama iz 2014. godine. Ako se uzme u obzir inflacija, Hrvatska u ovom višegodišnjem financijskom okviru 2014.-2020. ima 9,3 milijarde eura.

To znači da je u realnim iznosima Hrvatska dobila manje oko 500 milijuna eura ili 5,5 posto manje nego u sadašnjem višegodišnjem proračunu.

Najveći gubitnici u odnosu na sadašnji višegodišnji proračun su Mađarska, Češka i Estonija, koje bi, po prijedlogu Komisije, izgubile svaka po 24 posto kohezijskih sredstava, zatim Poljska, 23,3 posto manje, Slovačka 21,7 posto. S druge strane, Bugarska, Grčka i Rumunjska dobile bi 8 posto više, Italija 6,4 posto više, Finska 5,1 posto, Španjolska 5 posto.

Uz to, Komisija predlaže i povećanje nacionalnog udjela u sufinanciranju programa, što automatski znači smanjenje udjela europskih sredstava. Tako se za najsiromašnije regije, koje su ispod 75 posto europskog prosjeka, predlaže da se projekti financiraju u omjeru 70 posto iz europskog proračuna i 30 posto iz nacionalnog proračuna. Obje hrvatske statističke regije spadaju u najsiromašniju kategoriju, što znači da bi se, po prijedlogu Komisije, udio nacionalnih sredstava povećao sa sadašnjih 15 na 30 posto. Primjerice, projekt Pelješkog mosta, financirat će se s 85 posto sredstava iz europskog proračuna i 15 posto iz hrvatskog. U razdoblju nakon 2020. nacionalno sufinanciranje bi se povećalo na 30 posto.

Za tranzicijske regije, čiji je BDP između 75 i 100 posto europskog prosjeka, udio nacionalnog financiranja povećao bi se na 40 posto, a za najrazvijenije regije na 60 posto.

Komisija je u utorak na svom sastanku u Strasbourgu donijela prijedlog uredbe za provedbu kohezijske politike u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru. Prijedlog uredbe za kohezijsku politiku prvi je u nizu sektorskih prijedloga vezanih za višegodišnji proračunski okvir. Komisija bi do sredine lipnja trebala objaviti prijedloge za sva područja koja se financiraju iz europskog proračuna.

Osim sredstava iz kohezijske politike Hrvatska, kao i druge članice EU-a, imat će na raspolaganju i sredstva za poljoprivrednu politiku, uključujući ruralni razvoj, sredstva za zaštitu, za trans-europske koridore, za istraživanje, obrazovanje i mlade, za poticanje strukturnih reformi vezanih za uvođenje eura te značajna sredstva iz Europskog investicijskog fonda.

Europska komisija je 2. svibnja predložila novi višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021.-2027., koji je u nominalnim iznosima nešto veći u odnosu na sadašnje proračunsko razdoblje 2014.-2020., ali s manjim iznosima za kohezijsku politiku i poljoprivredu.

Komisija je za razdoblje od 2021. do 2027. predložila dugoročni proračun u iznosu od 1135 milijardi eura (izraženo u cijenama iz 2018.) što predstavlja 1,11 posto bruto nacionalnog dohotka 27 država članica EU-a (BND). U tekućim cijenama, uzimajući u obzir očekivanu

inflaciju, to bi iznosilo 1279 milijardi eura.

Prema Komisiji, sredstava za koheziju manja su za sedam posto, a po procjenama Europskog parlamenta, kohezijska sredstva su srezana još više - oko 10 posto.

Kohezijska politika, za koju je u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru namijenjeno 373 milijarde eura, glavni je instrument za pomoć siromašnijim regijama u EU-u kako bi sustigle razvijena područja. Stoga se najveći dio tih sredstava investira u najsiromašnije regije, s BDP-om ispod 75 posto europskog prosjeka, iako sve regije ima pravo na kohezijska sredstva.

BDP po stanovniku i dalje je glavni kriterij u dodjeli sredstava u nastojanju da se smanje nejednakosti te da se regijama s niskim prihodima i niskom stopom rasta olakša sustizanje ostatka EU-a. Osim toga, uvode se novi kriteriji kako bi se uzelo u obzir realnije stanje na terenu, nezaposlenost mladih, niska razina obrazovanja, klimatske promjene te prihvat i integracija migranata.

Većina ulaganja iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda usmjerit će se na inovacije, potporu malim poduzećima, digitalne tehnologije i osuvremenjivanje industrije. Ulagat će se i u prelazak na niskougljično, kružno gospodarstvo te u borbu protiv klimatskih promjena, u skladu s obvezama iz Pariškog sporazuma, navodi Komisija.

Komisija u prijedlog uredbe predlaže jednostavnija pravila za pristup europskim fondovima, smanjenje administrativnog opterećenja te blaže provjere za poduzeća i poduzetnike koji primaju potporu EU-a.

(Hina)

